

І сузоку наугайтеся,
Н свого не чурайтеся...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОВОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOVODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкація і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел.: HENDERSON 4-0237
УНІ: HENDERSON 5-8740
Тел. з Нью-Йорку
BARDY 7-4125

РІК LXIV. Ч. 186.

ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СУВОТА, 27-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1958

ЦЕНТІВ 12 CENTS

TWO SECTIONS (SECTION 1)

No. 186. VOL. LXV.

ПРЕЗИДЕНТ ВВАЖАЄ ЗАКРИТТЯ ШКІЛ РИСКОМ ДЛЯ МОЛОДІ І ДЛЯ КРАЇНИ

Вашингтон. — В листі до Дж. Алберта Ролстона, голови комітету для справ публічного виховання в Шарлоттсвілі у Вірджинії, през. Айзенгавер висловив свою стурбованість спротивом губернаторів стейтів Аркансо і Вірджинії проти введення інтеграції і назвав наказання ними закриття шкіл загрозою і для школи молоді і для всієї країни. Засуджуючи мотиви, що привели губернаторів Фобуса і Алмонда до цього заходу, особливо ж їх небажання допустити дітей негритянської раси до шкіл, в яких вчаться білі, през. Айзенгавер заявив, що наказання згадуваними губернаторами закриття шкіл суперечить основним ідеалам З'єднених Держав Америки. Поміж цими ідеалами — підкреслює він — найпершим є переконання, що „всі люди є рівні в обличчі Бога“. Якщо йде про ставлення Президента до антинегретаційного спротиву у стейтах Аркансо і Вірджинії, то ця його заява є однією з найсильніших і найрішучіших. В попередніх своїх речах з цього приводу, особливо ж під час пресових конференцій, през. Айзенгавер висловлювався в цій справі більш стримано і підкреслював передусім konieczність виконання рішень Найвищого Суду.

Південні губернатори вимагають зменшити імпорт

Лексінгтон, Кентукі. — Південні губернатори залишили своє давнє політичне економічне ліберальне та ухвалили на своїй конференції, щоб і Президент і Конгресс подбали про те, щоб охоронити домашню продукцію і домашню економіку проти „імпортів з-за кордону чужих товарів“. Губернатори не хотіли вирішувати такої важливої для південних стейтів проблеми як, крім як, сегрегація і відділення її від більшості короткої дискусії. Виступ південних губернаторів проти вільної торгівлі свідчить про те, що південні частини цієї країни докучає імпортом текстильних товарів і нафти. В Конференції брали участь 16 губернаторів. На голову вибрано на найближчий рік губернатора Міссісіпі Дж. П. Колемана.

Д-р Дан Парлберг найменований на економічного радника Президента

Вашингтон. — 26-го вересня Президент найменував д-ра Дана Парлберга на свого економічного радника на місце д-ра Гебрієла Годжа, що зрештуймав із днем 30 вересня. Д-р Парлберг є спеціалістом в ринкових справах і знавцем економічних проблем. 26-го вересня зрештуймає ще один високий урядовць — підсекретар торгівлі для справ транспорту Луїс Ротшильд. Він заявив, що служив Президентом 5 років, і тепер час подбати про свою родину. Президент дякував йому за працю і жалів, що мусить відійти з праці для уряду. — Говорять, що мав би відійти і секретар фінансів Томас С. Гейте, і що тоді мали б настати зміни в кабінеті Президента, бо мав би відійти секретар торгівлі Сінклер Вікс і головний поштоматер Артур Сомерфілд, який має погане здоров'я.

Вуглекопи домагуються взведення золотого стандарту

Сан Франціско. — На Конгресі Вуглекопів прийнято резолюцію, яка вимагає введення золотого стандарту, еквівалентного в 1933 році. Це, як сказано в резолюції, скріплює оборону проти тих сил, які спричиняють інфляцію валюти. В ухваленій резолюції сказано ще: „Рекомендуємо, щоб департамент скарбу продовжував набувати видобуте в ЗДА золото і срібло, яке запропонують продуценти, і щоб всі теперішні і майбутні запаси золота та срібла були використовані державною скарбницею для монетарних цілей, щоб поліпшити і скріпити нашу валюту і сприяти фінансовій політиці нашого уряду“. Від 1933 в ЗДА не б'ють золотих монет, а золоті запаси тримають в зливках.

В АМЕРИЦІ

● 55-річний фермер в Ліверморі, Мейн, годував на ганку свого дому двох котят. Ратном вилізла з нори біла миша і, не звертаючи уваги на фермера, почала з котятками шалено притискувати для них хвоста. Білих мишей у тієї місцевості досі ніхто не бачив.

● 60-річний емеритований генерал летиства, Роберт Д. Кней, власник 600-акрової ферми, вписався до Політехнічного Інституту в Оберні, Алабама, щоб студіювати агрономію. Після дружина житиме у винаймленому домі в місті, поки він не закінчить студії.

● Бернард Гольдфайн, який давав даринок дорознички Президента Шермана Адамса, заявив у своєму бюрї в Востоні, що йому, прикро, що Адамс мусів зрештуймати з свого та-

ЗДА відличуть війська з Ливану до кінця жовтня ц. р.

Бейрут. — За загальним переконанням американських чинників в Ливані, західного дипломатичного корпусу в його столиці Бейруті, американські війська будуть відличені до кінця жовтня цього року. ЗДА будуть повідомити про це неофіційно генерального секретаря ООН Гаммершльда, який включити ту війську до свого звідомлення, що його пропонує Генеральний Асамблеї в найближчих днях. Проте відличення американського війська з Ливану не стоїть у зв'язку з ходами, що їх вживають Об'єднані Нації у висліді подорожі Гаммершльда на Середній Схід: встановлення нових обсерваційно-контактних станцій в Аммані в Йорданії, Бейруті в Ливані та в Дамаску в Сирії. Американські війська хочуть евакуйовати Ливан незалежно від труднощів, які можуть зустріти новий ливанський уряд. Американці в Ливані вважають, що ці труднощі — включно з вуличними боями в Бейруті в минулий вікторок — це проба здібностей і рішучості нового президента і його прем'єра. Хоча цим прем'єром став один із лідерів партизанської опозиції, Карамі, проте не вважається його ворогом Заходу та сліпим і послухним злециником Насерра. Спокій в Ливані залежить — за переконанням тамтешніх закордонних обсерваторів — включно від рішучості президента Фуада Шегабі і його прем'єра.

Айзенгавер вестиме завзяту виборчу кампанію

Вашингтон. — 3 Білого Дому повідомляють, що президент Айзенгавер цієї осені вестиме завзяту виборчу кампанію, щоб допомогти республіканцям здобути контроль в Конгресі. В першу чергу Президент відвідає Каліфорнію і 20 жовтня промовлятиме в Сан Франціско. 22-го жовтня Президент затримається в Шингао, де також виступить одну виборчу промову. Ці речення промов установа Президент із головною Республіканської Крайової Комітету, Мідом Алкорном, який сказав, що Айзенгавер „із ентузіазмом“ схвалив план організувати „Республіканський Клуб Сенйорів“, до якого мали б вписуватися жінки й чоловіки у віці понад 65 років, які мають виборче право. Таких виборців з коло 15 мільйонів, і вони мали б допомогти республіканцям до перемоги. Крім того Айзенгавер мав би промовляти і в Нью Йорку, де він буде 28-го жовтня на прийнятті в Крайовій Футбольній фундації. В Нью Йорку Айзенгавер підтримає би республіканських кандидатів на сенатора (Кітінга) і на губернатора (Нелсона Рокефеллера), а в Каліфорнії допоміж би Новлендові, який старастя здобути становище губернатора, і Найтові, який хоче зайняти сенаторське становище, опорожнене Новлендом.

Домагаються викинути СССР із ООН

Нью-Йорк. — Асамблея Національних Європейських Народів на своїх зборах в Міжнародному Центрі Карнегі при 46-й вулиці закликала Об'єднані Нації до схиляння над звичайної сесії Генеральної Асамблеї, на якій можна було б вирішити справу виключення СССР і комуністичної Мадярщини з ООН за те, що ці дві держави відмовилися виконати резолюцію ООН в справі Мадярщини. На цих зборах були представлені 9-ох європейських державно-незалежних СССР, вони домагалися „колективних засобів“, згідно з чартером ООН, проти Москви і Будапешту. Прийнято також резолюцію, в якій закликається вільні західні держави не брати участі в конференції в Москві, до якої до того, поки СССР не дасть заповнення, що почне обговорювати справу ліквідації своїх впливів у своїх сателітах.

Кубинські повстанці поширюють терористичні акції

Гавана, Кубинська Республіка. — Кубинські повстанці, які є під проводом Фіделе Кастро, поширюють свою терористичну акцію в трьох провінціях: Східній, Камагей та Лас Вільяс. Повстанці дають діяти тільки в Східній провінції, а тепер вони нападають на транспортні автостради та залізничні, а також висаджують мости та перетинають телефонні і телеграфічні дрони. Ввродовж тільки двох днів на шляху між Бейром і Контрамаестра, провінція, знищено 22 вози. Між урядовими військами і повстанцями відбуваються часті сутички. На литовців в Хоце Марті повстанці спалили адміністративний будинок. Кастро недавно хвалився, що починає генеральну офензиву проти урядових військ, а командант армії президента Бастіа обіцяє зовсім ліквідувати повстанців.

Микола Понеділок буде майстром церемонії при виборі „Місс Союзівки“

Союзівка, Кергонксон, Н. Я. — Відомий наш молодий письменник-гуморист і артист, автор виданої недавно книжки „Вітамін“ Микола Понеділок, якого вважають „українським виданням“ відомого фільмового артиста Джері Луїса, погодився виконувати роль майстра церемонії під час вибору „Місс Союзівки“ на фестивалі на цій вакаційній оселі УНСоюзу в найближчому неділю, 28-го вересня. Правда, соборний приятель його, письменник Іван Керницький-Ікер попередив, що „Микола вибере всіх дівчат“ і Союзівка муситиме в найближчому сезоні відступити цю наміреність одна будинок при красунях, щоб вони відбавили призначений їм, „Місс Союзівкам“, один тиждень безкоштовних вакацій на цій оселі, але виявляється, що п. Понеділок тільки керуватиме церемонією, а про всебічну красу рішати такі її кваліфіковані знавці, як артист-майстер Михайло Мороз, проф. Е. Жарський та інші члени „суду“. Фестивалі виборі „Місс Союзівки“ в неділю, 28-го вересня, буде попереджений відбавкою змаганнями багатьох спортових чоловічих і жіночих дружин за першество СЧАСТ в суботу, 27-го вересня. Передбачено на ці дні ряд інших імпрес, включно із вечірніми забавами під вільним небом серед чудової осінньої природи.

Микола Понеділок

Англія і Франція проти воєнних метод політики комуністичного Китаю

Об'єднані Нації. — Міністри закордонних справ Англії Селвин Ллойд і Франції Моріс де Мурвіль виступили в минулий четвер 25 ц. м. великі промови на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, солідаризуючись з З'єднаними Державами щодо принципу, що неможливо досягти політичні цілі воєнними методами і що тому розв'язка спорів за острови в протоці Формози може базуватись тільки на проголошенні там перемир'я та на мирному по-розумінні. Англійський міністер звернув увагу на примир-

Франція приготувалась репресії проти комуністів

Париж. — Коли 28 ц. м. французький народ у публічній завіттерт прохот нової конституції, то треба буде прийняти заходи „щоб 5-та Республіка не зазнала від комуністів такої долі, як її мала Четверта“ — заявив речник французького уряду, міністер інформації Жак Сустель. Він натиснув виразно на те, що нова виборча ординація буде так сконструйована, щоб внеможливити французькій комуністичній партії увійти до нового французького парламенту, хоч і позбавленою данних прерогатив, в попередній деструктивній силі. У новій конституції четверта стаття говорить, що „всі політичні партії мусять шанувати принципи державної суверенності і демократії“. Ця стаття вимірює проти комуністів, які визнають тоталітарну систему та є підірваною країнею.

Малі держави в Азії й Африці боються війни

Об'єднані Нації. — Дебата в Генеральній Асамблеї ООН вивазає, що малі держави в Азії й Африці загалом боються війни, незалежно від своїх симпатій чи антипатій до комуністів. Представник Бірми У Тонт осуджує насильницькі методи китайських комуністів, але признає їм рацію, що вони бувають „провоковані“ та виразно поручає „визнання“ комуні - китайського режиму, бо, мовляв, не визнаючи когось — годі сподіватися успіхів від переговорів із ним. Також прем'єр Камбоджі князь Нородом Шіганук вбачав поважну причину труднощів з боку китайських комуністів у тому, що їх нема в Об'єднаних Націях, забувши, що приєднання в ООН Соєв'ї ні троха не зменшила агресивного характеру соєв'ської політики! Також міністри закордонних справ Етіопії Ато Ільма Дересса і Гіані Ало Адей висловили журбу з приводу загрози війни через Формозу і прибережні острови. При тій нагоді представник Гіані гостро виступив проти французьких планів переводити експерименти з атомною бомбою на пустині Сагари. Закордонний міністер протикомуністичної Туреччини Фатіх Русту Зорлю також висловлював стурбованість небезпечною міжнародною ситуацією і надію, що Варшавські переговори доведуть до успішного кінця. Загальний острах у широкому світі, що з приводу Формози чи навіть Кімаю вибухне нова велика війна, а воєною на млин китайських комуністів в Москві, які шантажують війною Америку, щоб видобути політичні користі — та заявляють, що нічого прерментарі.

ПАПА ТУРБУЄТЬСЯ БРАКОМ КАНДИДАТІВ ДО ДУХОВНОГО СТАНУ

Рим. — Папа Пії XII, прийнявши на приватній аудієнції ректорів керівних духовних семінарій з Південної Америки, виступив до них промовою, в якій прославляв „зраковий католицький блок“ південноамериканських республік та водночас висловлював жалю, що помічається там брак молодого священичого стану. Папа закликав ректорів семінарій, щоб вони впливали на студіюючу в їх країнах молодість до теологічних студій.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● Митрополит Канади Ки-Максис Германов виклав 11-го вересня ц. р. до Риму, звідки їде літаком до Мельбурну і Австралії, щоб там дня 19 жовтня в з'являть участь у всенародній першій конференції для українців католиків в Австралії. Ки-Максис Ки Івана Прашка у цьому акті архієпископів візьме участь тек Архієпископ Ки Івана Вучко. Після поверноту з Австралії Митрополит Максим візьме участь в ересії української католицької митрополії у ЗДА та в інтронізації Митрополита Ки Константина Богачевського.

● Тисячкняж Українська Малої Еміграції, що її автором є проф. Сиген Ошанський з Буенос Айрес, вишила вже другий і виданням розсилає на передплатам. Ця книжка нарахунок 130 сторінок і охоплює літери Д, Е, Є.

● Великий концерт хору „Дума“ з Нью Йорку, який відзначає цього року 10-річчя свого існування, відбудеться в суботу 29 листопада ц. р. в залі Театру Гоя в Торонті при співучасті співачки з Метрополітен Опері Ш. Орланді, Бараньської, бортона Володимиріо Вальєрського та піаніста Романа Стеури.

● Міжнародний генетично-біологічний конгрес, що відбувся в липні 11 - 15 вересня ц. р. у Вінніпегу (Канада), брав участь 135 учених генетиків із 32 країн світу, між ними й українці (із вільного світу) — Д. І. Самборський, В. І. Черевик, Ф. Ф. Окуфрійчик та І. Мельник. Соєв'ські учені — П. Жуковський та А. Р. Жебрак, хоч і заповнили свою участь, на нараду не прийшли.

● Під час музичних змагань, які відбувалися цього року в рамках Канадської Національної Вистави в Торонті, здобули цього року нагороду з ділкіни співу дві українки, Івана Мигаль з Форт Вільям, здобула другу нагороду з класу меццо-сопрано і Люба Гундушак з Торонта, учениця артиста Гр. Яворського, другу нагороду з класу колоратурного сопрано.

АМЕРИКА НЕ ЗАВЕРНЕ ПЕРЕД ПОГРОЗАМИ — ЗАЯВЛЯЄ ДОЛЛЕС

ПОРІВНЯВ КІМОНІ З БЕРЛІНОМ, В ОБОРОНІ ЯКОГО ЗДА ВЗЯЛИ І БЕРУТЬ „РИСК ВІЙНИ“. — ВКАЗУЄ НА НЕБЕЗПЕКИ ВІД ВИЗНАННЯ КОМУНІСТИЧНОГО КИТАЮ ТА ПРИПНЯТТЯ ПОГОДО ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Нью-Йорк. — Америка не настрашиться погрози і не заверне під тиском погрози з прийнятих нею позицій. Вона взяла на себе і далі бере ризик війни в обороні західного Берліну, що його стратегічна позиція також ніби безнадійна, і так само Америка робить це у відношенні до острова Кімаю в протоці Формози, що його не може розглядати, як „іліка миль ґрунту“, тільки слід розглядати у зв'язку з його моральним і іншим значенням. Комуністичний Китай має мас кваліфікацій стабі членом Об'єднаних Націй, бо зсупереч його статуту не є миролюбною країною. Навпаки за чартером цієї організації треба би його відтілювати виключити. Дипломатичне визнання комуністичного Китаю та допущення його до членства в Об'єднаних Націях не „направило б“ китайських комуністів, як не направило ніодної комуністичної держави, що її ЗДА визнали та яку прийнято до Об'єднаних Націй. Вони тільки впомірно збільшили б моральне і політичне значення комуністичного Китаю і дали йому більш можливості діяти проти інтересів З'єднаних Держав. Однак, поза тим, ЗДА не займають „непорозуміння“ позиції щодо Кімаю і прибережних островів. ЗДА не стоять на становищі, що комуністичного Китаю „немає“. Вони перемовляються з ним і перемовляються в конкретних справах. І тепер вони вважають, що можна б діяти до такого порозуміння з китайськими комуністами, яке забезпечило б мир у протоці Формози та не суперечило інтересам вірного й діяльного американського союзника — вільного Китаю.

Такий найкоротший зміст у загальних штрихах довгої промови, що її державний секретар Дж. Ф. Доллес виступив в четвер 25 ц. м. на Північній конференції Далеко-східно - американської Ради торгівлі і промислу, в готелі Валдорф - Асторія в Нью-Йорку. Доллес спершу говорив про торговельні взаємини з Далеким Сходом, ствердивши, що торговельні обороти в минулому році з південно-східною і східною Азією дали \$5 бильйонів. Він вказав на кілька шляхів, що ними ЗДА підтримують економічні взаємини з Далеким Сходом та ширше зупинився на можливостях торгівлі з комуністичним Китаєм. Торгівля з ним заборонена за законом з 1950 р. про Торговлю з ворожими країнами. Однак Доллес твердив, що коли б навіть снасувати той закон і дозволити на торгівлю з китайськими комуністами, то вона принесла б мінімальні користі, бо поперше вони не розпоряджаються закордонною валютою для важких закупів, та, по-друге, вони використовують запас закордонних валют і дівіз для скріплення свого воєнного потенціалу, для збільшення збройної сили, щоб ужити її можливо, проти ЗДА. Описав Доллес перехід до аналізу комуні - китайської політики і теперішньої ситуації у протоці Формози. Доллес ствердив, що комуністичний Китай безперервно домагається агресивний характер — окупуванням Тибету, наліздом на Корею, теперішнім бомбардуванням Кімаю, одержують заповіді війни проти Формози. Він пригадав, що коли тільки китайські комуністи прийшли до влади в Китаї у 1949 році і Мао Тсе-тунг вернувся з відвідів у Москві, він видав заклики до всіх південно - східних народів — повставати проти режимів в їхніх країнах. Доллес пригадав комуні - китайську книжку, в якій з'ясовано політику ненависті і ворожості супроти З'єднаних Держав. Він проти-ставив оборонний пакт ЗДА з вільним Китаєм агресивному пактові Москви з Пейнінгом. Наприкінці висловив надію, що така вдасться знайти мирну розв'язку конфлікту в протоці Формози, але він не вважав за відповідне навіть полегшувати з комуні - китайською і соєв'ською воєною, щоб З'єднані Держави взагалі забрили геть з Формози і її протоки.

Совети повернули тіла 6-ох вбитих летунів ЗДА

Істанбул. — За порозумінням з соєв'ською владою, турецький атташе американського посольства в Туреччині, полк. Джон С. Чалфонт, та губернатор прикордонної турецької провінції Кареу прибули в минулу середу до містечка Ленікан на соєв'ському боці Вірменії та перейняли від соєв'ських властей шість домовин із тілами летунів, які згинули в таємничій катастрофі американського військового літака ще 2 вересня ц. р. Вони вернулись з тими домовинами до Туреччини. Совети дали промовчати до лю 11-ох інших летунів, що були в тому самому літаку, та заявляють, що нічого про них не знають.

У СВІТІ

● У Західній Німеччині арештовано недавнього особистого секретаря канцлера Аденауера і одного з членів західно-німецької делегації в Європській комісії атомової енергії (Евратом), Ганса Кільба. Короткий офіційний комюнікат повідомляє, що західно-німецький уряд чекає на висліді судового слідства і поки що не має у ті справі свого рішення. Причинна арештування: хабарництво. Підозрюють, що Кільба одержував багаті „дарунки“ від німецьких авто-фабрик.

● Жидівський національний герой, шеф штабу ізраїльських збройних сил, одиокий генерал Моше Даян, з днем 8 листопада ц. р. виступив з армії, фактично цю перестав бути командантом армії вже в січні цього року, і від того часу студіює в сучаснимському університеті. Він виступив політичні промови, які не сподобалися прем'єр-міністру Бен Гуріону. Моше Даян, амбасадора Ізраїлю в ЗДА Абуу Ебана вважають найсильнішим кандидатом на наступника прем'єра Бен Гуріона, що має вже понад 70 років.

● Клім Ворошилов, президент Соєв'ського Союзу, під час відвідів Брюссельської світової виставки в серпні ц. р., тричі заходив до американського павільйону оглядати „виборчу машину“, що автоматично обчислює кількість голосів, поданих виборцями за того чи іншого кандидата. В розмові з бельгійським „президентом“ СССР допущена можливість шахрайських операцій з цією машиною. Дізнавшись про це, адміністратор американського павільйону погодився допустити соєв'ських техніків, щоб вони обслуговували „виборчу машину“. Соєв'ські техніки ствердили, що ця машина виключає будь-який обман з рестрацією голосів.

● Один із головних творців революції в Іраку з 14 липня ц. р. полк. Абдул Салім Ареф, який заявив, ставивши шефа штабу „відпрем'єра“ та міністра внутрішніх справ, втратив своє становище в армії. Хоч він, як відпрем'єр і міністер внутрішніх справ, все ще дуже впливовою особою, вважають, що його усунення з армії є наслідком розгрізу всеродній гурту старшин, які прийшли до влади. Сам Ареф був речником найвищою кріла старшин і робив „лапті“, прем'єрові ген. Абдулі Касіма — ель-Касасомі своїми ідеями на честь егіпетського президента Насерра.

СВОБОДА

ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РОКОВИНИ І ПАРАЛЕЛІ

Місяць, пересей пригадає вибух другої світової війни і трагічні події, що відбувалися 19 років тому на території України. Від 1 до 21 вересня тривав «бліцкриг» Німеччини проти Польщі. Польська держава, до програмово-політичних гасел якої належало «лі п'їд землі в українські руки», не польської, а такої української споконвічної землі між Сном і Бугом на заході та Збручем і Прип'яттю на сході, — розлетілася на очі. Вся держава і арміяська верхівка, яка ще місяць тому нахвалювалася їм, «маршем на Берлін», атікала автами, возами і пішки через Східну Галичину на Куту й Заліщиці до Румунії. Внаслідок уперше в новітній стратегії застосованого бомбардування летунством залізничних станцій і вузлових пунктів, буквально в двох-трьох перших днях війни транспорт Польщі дощенту був зруйнований. Уперше в новітній історії почало терпіти все цивільне населення, навіть у далекому замілі. Бо бомбардували «стратегічні» й «військові» об'єкти знаходилися посередній людських скупчень. А 17 вересня 1939 р. советська армія переступила Збруч, щоб «визволити» східну вітку українського народу, яка була в межах Польщі. Сотні українських політичних і культурних діячів у Галичині, що або поїхали, що «більшевики змінилися», або з інших причин залишилися на місцях, линули, втекли на далеку північ або відразу вимордовані. Якраз дев'ять років тому почався новий етап в історії України, етап соборної неготи, жорсткої московсько-більшевицької окупації Галичини з забірською військовою української держави, а у всесвітній історії почався новий етап — змагання світів тоталітарної диктатури і демократії. У вересні місяці 19 років тому гітлерівська Німеччина розпочала другу світову війну за «добуття життєвого простору», відстані на не згоди від більшовиків за ціну поділу «сфери впливу» в Європі й здійснення московської мрії «собирання руських земель». Німці ніколи не зважилися б на війну, якби 28 серпня 1939 року не підписано в Москві договори Ріббентропа-Молотова. Цей лякливо проголошений тоді німцями-советським «пакт неагресії» був фактично пактом про «нейтральність» Советів під час війни німців проти Польщі і її західних союзників.

І ось, у зв'язку з цими 19-ми роковинами, звернемо на американській пресі увагу на історичні паралелі. В серпні 1939 року Ріббентроп поїхав до Москви дівставати згоду на війну. В липні 1958 р. Хрущов поїхав до Пейнінгу, і 3 серпня підписав там тасиний пакт, у висліді якого китайські комуністи почали бомбардувати Кімюй і одверто зупинили військовий похід на Формозу. 19 років тому Сталін погодився, щоб Німеччина почала війну, бо в інтересі Москви було послаблення й Німеччини і демократичного Заходу. У 1958 році в інтересі Москви з війни комуністичного Китаю з Америкою, бо в тій війні були б послаблені обидві сторони. Вліті 1939 року Гітлер перекоував Англію, що вона повинна забратися геть з європейського континенту, на якому нема й ніякого діла, а вліті 1958 року Хрущов перекоує Америку, щоб вона забрала геть з Далекого Сходу, і тоді настане «мир».

Паралелі дійсно цікаві, і їх можна було б проводити далі. Гітлер не передбачив, що в битві над Англією почнеться кінець могутнього німецького летунства, що війна скінчиться катастрофою Німеччини і смертю його самого, Гітлера. Сталін не передбачив, що німці дійдуть на Кавказ. Советський Союз був би розлетівся, якби не врятувала його поміч Америки. Якщо Хрущов штовхав китайських комуністів на війну проти ЗДА, то він може спровокувати взагалі знищення комуністичного режиму в Китаї. Коли ж його погрози активно підтримували китайських комуністів у війні реальні, а не пропагандивні, то с куди більші шанси на те, що ту війну переживе Америка й світова демократія, ніж советська тюрма народів і комунізм. В кожному разі, це для Німці Хрущова ризик не менший, як той, на який путився 19 років тому Адольф Гітлер.

Америка не хоче війни, ані воєнного ризику. Правда, чужою раз-у-раз, що ЗДА не визнають засади «мир за всяку ціну». Але покищо ЗДА раз-у-раз доводять готовість іти на компроміси, щоб оминути війну.

Офіційна американська політика визнає тезу, що диктаторський комуністичний режим не витримає на довшу мету конкуренції з вільним Заходом і якось сам розлетиться. Це, мабуть, знають більшовики і використовують час на підготовку, щоб свого західного конкурента зліквідувати так само, як Гітлер ліквідував своїх суперників і як вони самі ліквідували слабших від себе. Захід переконаний, що час працює для нього, а Москва намагається використати той час для себе. Історичні паралелі дають добру науку Заходові, аби він тільки хотів з тієї науки скористатися.

„ВЕЛИКИ ЗВЕРШЕННЯ" І ПОБУТОВІ „ДРІБНИЦІ"

„Радянська Україна", як і інші підсоветські газети, за початкувато останнім часом окрему сторінку „Листи читачів", на якій друкуються не тільки критичні відзиви і скарги, але відносно і з цим же і відповіді установ та організацій у справах, порушених підсоветськими „трудящими", значить робітниками, селянами й інтелігенцією. Звичайно, попадають на цю сторінку тільки деякі вибрані листи від читачів, бо, наприклад, із 352 листів і 110 відповідей, одержаних редакцією „Р. У." за останній тиждень серпня, вона видрукувала всього 88 листів і кореспонденцій, та й ті інколи в дуже скороченому вигляді.

Але навіть і ці скорочені і деколи тільки згадки листи читачів заперечують у своїй основі советську пропаганду про якісь великі досягнення в індустрії і в сільському господарстві і дають справжню, неопалізовану і неспілкувану картину советської дійсності.

Приборканий атом, сибірська пшениця і супутники в космосі

Одна з таких „читачських" сторінок в „Радянській Україні" (в числі з 30 серпня ц. р.) починається декларативним і плакатним віршем якось Петра Кукуленка п. н. „До звершень великих, побідних". Вірш цей можна вважати справжнім „ворожим" зозулиним яйцем, підкинутим на сторінку газети, бо надрукований він у зіставленні з матеріалами, що, розкриваючи підсоветську дійсність, можуть зробити із „звершень великих" справжню „притуку до язичків" і стати притокою до намішюк і глуму серед широких кіл населення.

Останні чотири строфи вірша П. Кукуленка такі:

„В сузір'ї республік,
у шумі колон
Ми дружно прокодиємо
кромом заплатим.
Великі етапи:
Турксіб - Волго - Дон,
І врешті —
приборканий атом.

Ми думку сільную
навчилися будити,
Сторпмо час
І простори безкраї.
Ми землю примусили
щедро родити
Пшеницю
в сибірському краї.

Ген поле колосине
і шум тракторів,
Ці леміські мрії
у нас розцвітають.
А там, наче в казці,
один за другим
Супутники
в космос злітають.

Хай слухась веселіт,
лі дзвіноку гуде
Наш крок
у засвітах похидних.
Ці партя наша
народ свій веде
До звершень
великих, побідних".

„Звершення" ці повинні б, мабуть, з'їздно з думкою автора і редакції „Радянської України", просто захоплювати дух у читачів, але цього якось немає, і читачі — робітники і пенсіонери — виходять на сторінку газети з деякими „побутовими дрібницями", що їх підсоветські редактори друкують зараз же

різні теми, а разом покидають нас.

Все це я пишу тому, що воно має зв'язок із працею Союзу Визволення України, про який ми ще тоді мало знали...

Зимою 1914 року дістала я поштовою картку з Болгарії від нашого приятеля д-ра Лева Гаккевича ось такого змісту: „Ромко здоровий. Живе у гірському містечку. Працює так, як любить. Відвідай мою маму та знайомих". Це була для мене велика потіха.

Час ішов, а з ним змінялася і військова ситуація. На допомогу австрійцям приїшли німці, що по важких боях виникли російське військо і забрали Львів! При першій змозі я поїхала провідати свою родину. Я вже знала, що мої дядьки, Косенко та Паниквіч Степана Федка, вивезено, як закладників, у глибо Росії, а їхні сини на війні.

Догоріли же бориславські нафтові склади, кривавими Львів поповом. Ранені воїни лежали на вулицях, бо москалі пограбували шпитали та забрали з них все устаткування.

Якраз в той час забрано мене до Львова, де жінки зорганізували допомогу раненим та хворим українським воїнам. Розпочався вишкіл медсестер для шпиталів, що дав добрі наслідки.

...Українські Січові Стрілки у Львові. Одразу постала „Українська Самаритянська Поміч", а з її раменні — Зау-у гірському містечку.

Переписка з мужем відбувалася нормально. У своїх листах чоловік описував працю Союзу Визволення України у Фрайштадтському таборі. Просив вислати українську класичну літературу та нотну партитуру. Пригадував, що роздобула ноту „Вечерніків" Ніжинського і надіслала їх для таборового хору.

Минали дні й місяці. Після Різдва дістала відпустку і доїздив австрійської військової влади на подорож до Фрайштадту.

Погодила всі справи в

ЗУСТРІЧ „ДВОХ ВЕЛИКИХ" ЕВРОПИ

Равенна. — Між лугунами Венеції і романською Рів'єрою, що спирається на перші гори Апеннін, розкинулася Равенна. Краще сказати — рештки Равенни, бо не жалілі її давні війни, не пожаліли й останні.

Слабо зі шкільної лавки пригадую собі „равенський екарат". Це був короткий період відновлення єдності культурного світу в VI столітті нашої ери, коли Теодоріки, цесарі Візантії, віддали статі ногою в Італії, зирвавши частину її з-під панування варварів. Германські варвари надто вже закоренилися тоді в Європі, а Візантія була надто далеко, щоб атримати Італію бодай як свою колонію.

Ослаблення християнства в аріянською ересю також багато спричинилося до того, що ця єдність швидко розпалася.

Тепер залишилися тільки рештки тієї єдності у вигляді чудових візантійських мозаїк у кількох церквах і „баптистеріях" з латинськими написами. Але залишилася атмосфера тих часів, коли рештки Римської імперії пробували співжити з германськими... На вулицях Равенни, а ще більше на пляжах Марія ді Равенна, Класе, Червія, Чізеатіко чути майже виключно німецьку мову.

Що ж, — каже німець, — Венеція звідси недалеко, а це ж не так давно була австрійська пошлість. А в Неаполі також знайдете сліди австрійської корони.

Секрет присутності німців в Італії, зокрема на узбережжі Адріатики — зовсім інший. Пляжі Балтики опинилися в московській окупаційній смузі, і німці не мають пляж. Зокрема, не мають пляж над теплим морем. Тоді, але й там я не міг їх купити. В Матітогорську багато прегарних крамниць, але продавці уже й забули, коли вони торгували дитячими панчошками. Мене й інших робітників з нашого зерноаргосі „Колос" цікавить питання, де ж нарешті можна купити дитячі панчошки?

Немає тарілок, горнят, ножиб. Бракує і багатьох інших речей. Так, наприклад, І Браніцка з міста Кривий Ріг скаржилася в листі до редакції журналу „Радянська Жінка" (див. ч. 7 за липень 1958) на відсутність „деяких товарів" широкого вжитку.

Відповідь на її листа міністерство торгівлі УССР... обіцяло „забезпечити завіз в торгову мережу згаданого міста тарілок, чашок, ножиб для відкриття консервів та інших необхідних у побуті предметів для продажу населенню".

Листів таких із скаргами на неможливість купити найконкретніші речі для життя можна б наводити десятками. Совтам може і повелосі приборкати атом і випустити „супутники" але ж дати населенню найконкретніші для життя речі такі, як панчохи, робочий одяг і взуття, тарілки, горнята, запасні частини для велосипедів та інші — вони такі не спромоглися. До такого жебрацького стану довела людей у Советському Союзі комуністична партія за сорок років.

„А де ж купити дитячі панчошки"

„Сказала мені жінка, — пише Зайченко, — як будеш у крамниці сільськогосподарства, запитай, чи не привезли дитячих панчків. У нас одна дитина. Вона адлягнена, взута, але б'є нас панчків. Все літо розпитували по крамниці й завжди чули одну відповідь: не прислали за районом... Але ж зима близько, дитині годі буде без панчків. Поїхав я в село Вікторівку, в центр Тарановського району. Обхопив усі крамниці, але панчків так і не купив. Працівники районового споживачого союзу заявили: ми тут ні при чому, винес Кустанайський обласний споживачий союз, який не прислав нам панчків дитячого асортименту. Довідався я, що сусід їде в Кустанай і пропхав його купити дитячі панчошки. І що ж? Не виконав сусід моего прохання. Обійшов усе місто, але дитячих панчків не знайшов. Недавно мені довелось побувати самому в Челябинській області.

„Як відомо, — пише М. Береза, — велосипеди теж пеуються і для їх ремонту потрібні запасні частини. Але де ж їх придбати? Я був у Львові, Дрогобичі, Самборі, ходив по магазинах і ніде не купив потрібного. Немає деталей до переднього колеса: головки, конусів, осей, віничків з шарнірами і навіть цілого колеса. Шоправда, на базарі у спекулянтів, по завізних, але все це купити можна. Треба, нарешті, витягти цю „спічку" з велосипедного колеса, щоб можна було їздити на ньому".

Але ж не тільки в Україні такий фатальний стан з „побутовими дрібницями". Не мають де купити найкращіших речей і українські поселенці в Казахстані, як про це пише П. Зайченко, робітник зерноаргосі „Колос" в Тарановському районі, Кустанайської області у своєму дописі до московської „Правди" (з 19 вересня ц. р.) під заголовком

„А де ж купити дитячі панчошки"

„Сказала мені жінка, — пише Зайченко, — як будеш у крамниці сільськогосподарства, запитай, чи не привезли дитячих панчків. У нас одна дитина. Вона адлягнена, взута, але б'є нас панчків. Все літо розпитували по крамниці й завжди чули одну відповідь: не прислали за районом... Але ж зима близько, дитині годі буде без панчків. Поїхав я в село Вікторівку, в центр Тарановського району. Обхопив усі крамниці, але панчків так і не купив. Працівники районового споживачого союзу заявили: ми тут ні при чому, винес Кустанайський обласний споживачий союз, який не прислав нам панчків дитячого асортименту. Довідався я, що сусід їде в Кустанай і пропхав його купити дитячі панчошки. І що ж? Не виконав сусід моего прохання. Обійшов усе місто, але дитячих панчків не знайшов. Недавно мені довелось побувати самому в Челябинській області.

„Як відомо, — пише М. Береза, — велосипеди теж пеуються і для їх ремонту потрібні запасні частини. Але де ж їх придбати? Я був у Львові, Дрогобичі, Самборі, ходив по магазинах і ніде не купив потрібного. Немає деталей до переднього колеса: головки, конусів, осей, віничків з шарнірами і навіть цілого колеса. Шоправда, на базарі у спекулянтів, по завізних, але все це купити можна. Треба, нарешті, витягти цю „спічку" з велосипедного колеса, щоб можна було їздити на ньому".

Але ж не тільки в Україні такий фатальний стан з „побутовими дрібницями". Не мають де купити найкращіших речей і українські поселенці в Казахстані, як про це пише П. Зайченко, робітник зерноаргосі „Колос" в Тарановському районі, Кустанайської області у своєму дописі до московської „Правди" (з 19 вересня ц. р.) під заголовком

„А де ж купити дитячі панчошки"

„Сказала мені жінка, — пише Зайченко, — як будеш у крамниці сільськогосподарства, запитай, чи не привезли дитячих панчків. У нас одна дитина. Вона адлягнена, взута, але б'є нас панчків. Все літо розпитували по крамниці й завжди чули одну відповідь: не прислали за районом... Але ж зима близько, дитині годі буде без панчків. Поїхав я в село Вікторівку, в центр Тарановського району. Обхопив усі крамниці, але панчків так і не купив. Працівники районового споживачого союзу заявили: ми тут ні при чому, винес Кустанайський обласний споживачий союз, який не прислав нам панчків дитячого асортименту. Довідався я, що сусід їде в Кустанай і пропхав його купити дитячі панчошки. І що ж? Не виконав сусід моего прохання. Обійшов усе місто, але дитячих панчків не знайшов. Недавно мені довелось побувати самому в Челябинській області.

„Як відомо, — пише М. Береза, — велосипеди теж пеуються і для їх ремонту потрібні запасні частини. Але де ж їх придбати? Я був у Львові, Дрогобичі, Самборі, ходив по магазинах і ніде не купив потрібного. Немає деталей до переднього колеса: головки, конусів, осей, віничків з шарнірами і навіть цілого колеса. Шоправда, на базарі у спекулянтів, по завізних, але все це купити можна. Треба, нарешті, витягти цю „спічку" з велосипедного колеса, щоб можна було їздити на ньому".

Але ж не тільки в Україні такий фатальний стан з „побутовими дрібницями". Не мають де купити найкращіших речей і українські поселенці в Казахстані, як про це пише П. Зайченко, робітник зерноаргосі „Колос" в Тарановському районі, Кустанайської області у своєму дописі до московської „Правди" (з 19 вересня ц. р.) під заголовком

„А де ж купити дитячі панчошки"

„Сказала мені жінка, — пише Зайченко, — як будеш у крамниці сільськогосподарства, запитай, чи не привезли дитячих панчків. У нас одна дитина. Вона адлягнена, взута, але б'є нас панчків. Все літо розпитували по крамниці й завжди чули одну відповідь: не прислали за районом... Але ж зима близько, дитині годі буде без панчків. Поїхав я в село Вікторівку, в центр Тарановського району. Обхопив усі крамниці, але панчків так і не купив. Працівники районового споживачого союзу заявили: ми тут ні при чому, винес Кустанайський обласний споживачий союз, який не прислав нам панчків дитячого асортименту. Довідався я, що сусід їде в Кустанай і пропхав його купити дитячі панчошки. І що ж? Не виконав сусід моего прохання. Обійшов усе місто, але дитячих панчків не знайшов. Недавно мені довелось побувати самому в Челябинській області.

„Як відомо, — пише М. Береза, — велосипеди теж пеуються і для їх ремонту потрібні запасні частини. Але де ж їх придбати? Я був у Львові, Дрогобичі, Самборі, ходив по магазинах і ніде не купив потрібного. Немає деталей до переднього колеса: головки, конусів, осей, віничків з шарнірами і навіть цілого колеса. Шоправда, на базарі у спекулянтів, по завізних, але все це купити можна. Треба, нарешті, витягти цю „спічку" з велосипедного колеса, щоб можна було їздити на ньому".

Але ж не тільки в Україні такий фатальний стан з „побутовими дрібницями". Не мають де купити найкращіших речей і українські поселенці в Казахстані, як про це пише П. Зайченко, робітник зерноаргосі „Колос" в Тарановському районі, Кустанайської області у своєму дописі до московської „Правди" (з 19 вересня ц. р.) під заголовком

„А де ж купити дитячі панчошки"

„Сказала мені жінка, — пише Зайченко, — як будеш у крамниці сільськогосподарства, запитай, чи не привезли дитячих панчків. У нас одна дитина. Вона адлягнена, взута, але б'є нас панчків. Все літо розпитували по крамниці й завжди чули одну відповідь: не прислали за районом... Але ж зима близько, дитині годі буде без панчків. Поїхав я в село Вікторівку, в центр Тарановського району. Обхопив усі крамниці, але панчків так і не купив. Працівники районового споживачого союзу заявили: ми тут ні при чому, винес Кустанайський обласний споживачий союз, який не прислав нам панчків дитячого асортименту. Довідався я, що сусід їде в Кустанай і пропхав його купити дитячі панчошки. І що ж? Не виконав сусід моего прохання. Обійшов усе місто, але дитячих панчків не знайшов. Недавно мені довелось побувати самому в Челябинській області.

„Як відомо, — пише М. Береза, — велосипеди теж пеуються і для їх ремонту потрібні запасні частини. Але де ж їх придбати? Я був у Львові, Дрогобичі, Самборі, ходив по магазинах і ніде не купив потрібного. Немає деталей до переднього колеса: головки, конусів, осей, віничків з шарнірами і навіть цілого колеса. Шоправда, на базарі у спекулянтів, по завізних, але все це купити можна. Треба, нарешті, витягти цю „спічку" з велосипедного колеса, щоб можна було їздити на ньому".

Але ж не тільки в Україні такий фатальний стан з „побутовими дрібницями". Не мають де купити найкращіших речей і українські поселенці в Казахстані, як про це пише П. Зайченко, робітник зерноаргосі „Колос" в Тарановському районі, Кустанайської області у своєму дописі до московської „Правди" (з 19 вересня ц. р.) під заголовком

„А де ж купити дитячі панчошки"

„Сказала мені жінка, — пише Зайченко, — як будеш у крамниці сільськогосподарства, запитай, чи не привезли дитячих панчків. У нас одна дитина. Вона адлягнена, взута, але б'є нас панчків. Все літо розпитували по крамниці й завжди чули одну відповідь: не прислали за районом... Але ж зима близько, дитині годі буде без панчків. Поїхав я в село Вікторівку, в центр Тарановського району. Обхопив усі крамниці, але панчків так і не купив. Працівники районового споживачого союзу заявили: ми тут ні при чому, винес Кустанайський обласний споживачий союз, який не прислав нам панчків дитячого асортименту. Довідався я, що сусід їде в Кустанай і пропхав його купити дитячі панчошки. І що ж? Не виконав сусід моего прохання. Обійшов усе місто, але дитячих панчків не знайшов. Недавно мені довелось побувати самому в Челябинській області.

„Як відомо, — пише М. Береза, — велосипеди теж пеуються і для їх ремонту потрібні запасні частини. Але де ж їх придбати? Я був у Львові, Дрогобичі, Самборі, ходив по магазинах і ніде не купив потрібного. Немає деталей до переднього колеса: головки, конусів, осей, віничків з шарнірами і навіть цілого колеса. Шоправда, на базарі у спекулянтів, по завізних, але все це купити можна. Треба, нарешті, витягти цю „спічку" з велосипедного колеса, щоб можна було їздити на ньому".

ЗУСТРІЧ „ДВОХ ВЕЛИКИХ" ЕВРОПИ

Равенна. — Між лугунами Венеції і романською Рів'єрою, що спирається на перші гори Апеннін, розкинулася Равенна. Краще сказати — рештки Равенни, бо не жалілі її давні війни, не пожаліли й останні.

Слабо зі шкільної лавки пригадую собі „равенський екарат". Це був короткий період відновлення єдності культурного світу в VI столітті нашої ери, коли Теодоріки, цесарі Візантії, віддали статі ногою в Італії, зирвавши частину її з-під панування варварів. Германські варвари надто вже закоренилися тоді в Європі, а Візантія була надто далеко, щоб атримати Італію бодай як свою колонію.

Ослаблення християнства в аріянською ересю також багато спричинилося до того, що ця єдність швидко розпалася.

Тепер залишилися тільки рештки тієї єдності у вигляді чудових візантійських мозаїк у кількох церквах і „баптистеріях" з латинськими написами. Але залишилася атмосфера тих часів, коли рештки Римської імперії пробували співжити з германськими... На вулицях Равенни, а ще більше на пляжах Марія ді Равенна, Класе, Червія, Чізеатіко чути майже виключно німецьку мову.

Що ж, — каже німець, — Венеція звідси недалеко, а це ж не так давно була австрійська пошлість. А в Неаполі також знайдете сліди австрійської корони.

Секрет присутності німців в Італії, зокрема на узбережжі Адріатики — зовсім інший. Пляжі Балтики опинилися в московській окупаційній смузі, і німці не мають пляж. Зокрема, не мають пляж над теплим морем. Тоді, але й там я не міг їх купити. В Матітогорську багато прегарних крамниць, але продавці уже й забули, коли вони торгували дитячими панчошками. Мене й інших робітників з нашого зерноаргосі „Колос" цікавить питання, де ж нарешті можна купити дитячі панчошки?

Немає тарілок, горнят, ножиб. Бракує і багатьох інших речей. Так, наприклад, І Браніцка з міста Кривий Ріг скаржилася в листі до редакції журналу „Радянська Жінка" (див. ч. 7 за липень 1958) на відсутність „деяких товарів" широкого вжитку.

Відповідь на її листа міністерство торгівлі УССР... обіцяло „забезпечити завіз в торгову мережу згаданого міста тарілок, чашок, ножиб для відкриття консервів та інших необхідних у побуті предметів для продажу населенню".

Листів таких із скаргами на неможливість купити найконкретніші речі для життя можна б наводити десятками. Совтам може і повелосі приборкати атом і випустити „супутники" але ж дати населенню найконкретніші для життя речі такі, як панчохи, робочий одяг і взуття, тарілки, горнята, запасні частини для велосипедів та інші — вони такі не спромоглися. До такого жебрацького стану довела людей у Советському Союзі комуністична партія за сорок років.

„А де ж купити дитячі панчошки"

„Сказала мені жінка, — пише Зайченко, — як будеш у крамниці сільськогосподарства, запитай, чи не привезли дитячих панчків. У нас одна дитина. Вона адлягнена, взута, але б'є нас панчків. Все літо розпитували по крамниці й завжди чули одну відповідь: не прислали за районом... Але ж зима близько, дитині годі буде без панчків. Поїхав я в село Вікторівку, в центр Тарановського району. Обхопив усі крамниці, але панчків так і не купив. Працівники районового споживачого союзу заявили: ми тут ні при чому, винес Кустанайський обласний споживачий союз, який не прислав нам панчків дитячого асортименту. Довідався я, що сусід їде в Кустанай і пропхав його купити дитячі панчошки. І що ж? Не виконав сусід моего прохання. Обійшов усе місто, але дитячих панчків не знайшов. Недавно мені довелось побувати самому в Челябинській області.

„Як відомо, — пише М. Береза, — велосипеди теж пеуються і для їх ремонту потрібні запасні частини. Але де ж їх придбати? Я був у Львові, Дрогобичі, Самборі, ходив по магазинах і ніде не купив потрібного. Немає деталей до переднього колеса: головки, конусів, осей, віничків з шарнірами і навіть цілого колеса. Шоправда, на базарі у спекулянтів, по завізних, але

„КОЛИСЬ І ТЕПЕР“

Під патронатом Українського Літературно-Мистецького Ілюбу в Нью-Йорку відбулося у Філадельфії в неділю, 21-го вересня п. р. імпреза Ансамбля акторів легкого жанру.

В час, коли наша преса порушує питання стосовно театру, як показника моральної вартості нашої духовності й культури, постає сцена Маліх Форм. Цю подію треба призначити, бо театр буде потрібний навіть в той час, коли постає драматичний чи пасторальний театр.

Ця сцена Маліх Форм, яка є, так би мовити, фундаментом під справжній театр гумору й сатири, не може бути ефемерним явищем, як це вже було з іншого роду імпрезми. Вона повинна забезпечити собі існування на довгий час. Для цього потрібні три важливі речі: 1) мистецький керівник, 2) адміністративний керівник, 3) два-три ведучих актори — п'ять, доки вони не повинні обернутися цілою імпрезою.

З приємністю можна ствердити, що всі ці речі в імпрезі були наявні, тож не може бути жадних побоювань щодо скороминувальності добре початого діла. Початок, як кажуть, є половиною успіху, і саме про це свідчать „недо-дотягнення“ хочемо сказати, щоб їх сховили, на цьому місці зафіксувати.

Так, як „Колись і тепер“ є добре підготованою імпрезою, так група виконавців, яка має своїх мистецького, музичного, адміністративного, технічного керівників, не може бути тільки „Ансамблем акторів“ — це вже не ансамбль, а лише вже не „театр“, то принаймні „сцена“, тому, на нашу думку, назва повинна звучати: Сцена Маліх Форм.

А тепер подивімося на програму цих скромних, безпретензійних „ліцедіїв“.

Добре написаний пролог до програми у майстерній виконавці артиста В. Шапаровського попереливиста оркестра Б. Гіриака музичною інтродукцією.

На „перший вогонь“ виступила артистка Валя Калін з музичною ілюстрацією поезії Савчука „Весняне“. В. Калін належить до того роду виконавців, що за ціну їх особистої сценічної полти не одно

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Філадельфія, Па.

3 культурно-освітньої імпрези ОБВУА

В 1957/58 році Відділ ОБВУА у Філадельфії проробив досить важку працю в громадській роботі. Для своїх членів і ширшого громадянства Відділ раз в місяць улаштував доповіді в аудиторії ЗУАДК-у, яку відідав безкоштовно. Тут відбувалися також засідання Управління Відділу, чи прийняття для гостей з провінції. До замітливих імпрез і доповідей, які були проведені Відділом разом з іншими комбатантськими організаціями, треба відмітити ось такі:

2 листопада 1957 — Український Конгресовий Комітет Америки, Відділ у Філадельфії, при співпраці Відділу ОБВУА відзначив Роковини Листопадового Чину Святослава Акадємію, яка відбулася в залі Горюханського Клубу.

3 доповіді замітливо були ось такі:

15 грудня 1957 — Україна в дзеркалі Українського Народного Фонду — п. І. Струк. 20 січня 1958 — Відділ ОБВУА, разом з комбатантськими організаціями, з нагоди 40-річчя проголошення Української Держави улаштували бенкет для членів ОБВУА і всіх організацій міста Філадельфії в Народний Дом. В бенкеті взяв також участь Високопреосвященний Митрополит УАПЦ Іоанн, а від УКЦеркви колишній капелан УГА Впр. о. Іван Лебедюк.

15 лютого 1958 — Доповідь „Україна в огні і крові“ — вголосив п. Лука Семчук. Того ж самого вечора відбулася друга доповідь „Спогади про ген. Осипа Вітовського“ — п. Євгена Рудого.

29 березня 1958 — „Чи можна було уникнути політичної і військової катастрофи 1919 р.“ — полк. ген. штабу Балісський.

10 травня 1958 — „Юнацтво в рядах УГА“ — Володимир Татомір. Слід відмітити, що всі доповіді були присвячені 40-літтю визвольної боротьби та проголошенню Української Державності.

Треба також відмітити, що Відділ ОБВУА цього року за початкував Зелено-Святковий відвір на гробах померлих наших побратимів. Також улаштовано на засіданні Управління Відділу улаштувати вечори українських військових пісень, однак справа якось не клеїлася і таких вечорів не улаштовано.

Треба додати, що деякі наші побратими поза ОБВУА безінтересно в громадській роботі, а саме в культурно-освітній при „Молодіжній Просвіті“, як Вол. Татомір, Микола Рибак, Вол. Маньків, А. Кияжинський та Е. Рудий. Ця діяльність культурно-освітньої праці ще і тим важливіша, що в „Молодіжній Просвіті“ гуртуються діти наших комбатантів, які потребують того рідного духовного корму, якого їм докила дати не може. Згадав б лише про бібліотеку, що налічує понад 1,300 книг, яку веде побрат. Татомір та досить поважний архів, що його головує по побрат. Маньків.

Треба додати, що крім „Молодіжньої Просвіти“ багато наших побратимів викладають свою безінтересну працю і труд в іншу громадську роботу. Микола Алексевич викладає багато трудів в організації музею ОБВУА, Микола Остапчук доповів в НТШ і „Обозрі“ та пише науково-популярні статті в часописах. Микола Вайда є секретарем Асоціації української католицької преси. Іван Черник опрацював правильний „Волічій Раді“ і є членом т-ва українських інженерів, Макар Калісний є головою т-ва українських інженерів, організаційним референтом Гол. Управління ОБВУА та членом інших суспільно-громадських організацій. Іван Даниківський є скарбником 375-го Відділу У-НС (ім. Вітовського) та делегатом на Конвенцію УНС. У права Відділу пильно слідкує за поганими вояками українцями в американській армії і доповідь, щоб на їх могилках були поставлені пам'ятники. Управління Відділу створило також комісію (Даниківський і Вайда) який передає опіку над могилами наших побратимів.

Балтімор, Мд.

Зустріч студентства з українським громадянством

14-го вересня Українська Студентська Громада і Український Середньшкільний Гурток відбули зустріч з представниками українських організацій і громадянством Балтімору. Це вже друге відбулось в Балтіморі така зустріч на початку нового академічного року. Це нагода раз в рік обговорити спільно різні студентські питання, знайти більше взаємного розуміння та зацікавити співвітчизників двох поколінь.

Зустріч відкрив Голова У-СГ, Орест Ганас, який з'ясував численню зібраним присутнім мету відбування таких зустрічей. Програму зустрічі заочитував Юрій Котик, перший заступник Голови У-СГ, подавши звіт про роботу з проробленою Громадою діяльності за останній академічний рік. Олег Бульва, Голова Середньшкільного Гуртка, говорив про завдання і мету організування середньшкільників. Оскар Песецька, член Підготовчого Комітету Других Студентських Днів в Балтіморі, інформувала про стан підготовки цієї другої студентської зустрічі. Данка Барис, голова Домогосподарської Секції, інформувала про працю секції, що останню оформилася в окреме автономне тіло, до якого входять: Ярослав Сушко, Ольга Траска і Олена Луцишин. Тарас Хархаліс, голова Драматичного Гуртка, розповів про завдання недавно створеної цієї секції при Громаді, якої він був ініціатором і організатором. До керівництва секції було обрано Оскара Пісєцьку, І. Коржа, І. Зарубайку і О. Поліщука. Оплікуєм і інструктором секції є д-р Корещик. Секція має 24 члени і вже розпочала свою працю навчання українських народних танків.

Після цих інформацій відбулася цікава дискусія, в якій брали участь: о. П. Мельничук, парох місії Української Греко-Католицької Церкви, д-р Корещик, О. Стеліма, голова Відділу УККА, А. Хархаліс, п-ні Зеліньська, А. Радь, А. Бульва, С. Притула, голова „Самопоміччя“, майор Калинович, П. Траска, голова т-ва Сприжлив УНР, В. Корж.

Зустріч відбулась в дуже приємній атмосфері та залишила приємні споми в тих, які її організували і в тих, які були присутні. Громадянство і батьки могли переконалися, що роблять їхні діти та як близькі їм українські справи.

П. Ч.

НОВЕ ВИДАННЯ „СЛОВА“

В серії вийшла друком нова збірка поезій Василя Барки „Песню голубиного поля“. Збірка містить недруковані найкращі поезії Барки, що їх він створив протягом останніх десяти років. Книжка вийшла добродійним коштом інженера Петра Пилиповича Марченка, що з травня став головою Літературного Фонду „Слова“. Ціна збірки — 100. Замовлення можна надіслати на адресу „Свободи“, „Свобода“ 81 - 83 Гренд Стріт, Джерзі Сіті, Н. Дж. і також на приватну адресу автора: Василь Барка, 23 В. 82 Ст. Нью-Йорк, 24, Н. Й.

Від 1941 року 500,000 американських вояків одружилися закордоном

Вашингтон. — Журналіст Фред Спаркс пише, що американські вояки під час короткого побуту в Ливані вже встигли знайти собі більше як 100 жінок, які вилізуть з собою „як спомини“ разом із перськими дівчатами та іншими пам'ятками, які собі купували. Від 1941 року понад 500,000 американських вояків привезли собі жінки з тих країн, в яких стояли їхні частини. Чим притягають чужі дівчата американських вояків? Французькі дівчата куховарською штучкою; китайки живуть на те тільки, щоб зробити щасливим чоловіка; італійки зовсім не цікавляться політикою; німкені своєю постійною працею. Якби Доллес мусів кандидувати на своє становище державного секретаря, то його не вибрали б американські жінки, бо це він списав американських вояків на великі форми чи Ливані.

Комісар здоров'я не передбачає азійської інфлюєнції цієї зими

Олбані, Н. Й. — Комісар здоров'я нью-йоркського штату д-р Герман Е. Галлебу твердить, що не передбачається цієї зими появи поширеної недуги азійської інфлюєнції, яка лютувала минулої зими. Та можливі й окремі випадки застудування на цю хворобу, тому проти неї повинні щепитися ті, що легко закладають на недуги легенів, старі особи, вагітні жінки та ті особи, які мають нагоду заїжджати в лікарні, публічні установи, школи, університети, церкви і т. п.). Є можливість появи азійської інфлюєнції, але іншої недуги, так званої інфлюєнції Б. Тепер існує сильна вакцина проти інфлюєнції, яка охороняє не тільки проти азійської інфлюєнції, але також і проти всіх інших інфлюєнцій.

„Вигоди“ пасажирів

У листі до редакції „Правди“ (10 вересня п. р.) якийсь В. Ефремов описує свою 6-денну подорож у поспішному поїзді з Москви до Лени (Сибір). „З першого ж дня всіх пасажирів прикро вразила відсутність будь-якої до них уваги з боку поїздових обслуговців. В поїзді не було вагона-ресторана і не організовано продажу харчів по вагонах. Частини харчів, що їх пасажири везли з собою, на другий день поспішувалися. Врешті убогість вибору продуктів в станційних буфетах: високо цукорки, печиво, рибні консерви. Немає в продажу

літературна критика по-советськи

У „Правді“ з 12 вересня не було і вміщено такого листа з Вільям Литературного критика Ю. Балушкіна:

„Не так давно я виступив у литовській газеті „Тісас“ з статтю „Головну увагу — людині“, в якій дав негативну оцінку деяким творам литовських письменників. На превелике своє здивування, через два місяці після того, я прочитав у московській „Літературній Газеті“ найкращу оцінку тих самих творів у своїй власній статті п. з. „Для народу, для партії“. Як могла статися ця мнотак дивовижна метаморфоза? А сталося це з волі редакції „Літературної Газети“, яка, одержавши від мене замовлену статтю, приписала мені такі оцінки.

30-го ВЕРЕСНЯ 1958 р.
В ПЕРШУ БОЛОЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
бл. п. ФИЛИПА БЕРМЕСА
буде відслужена
ПАНАХИДА
о год. 7:30 рано
в церкві св. Юрія — в Нью-Йорку.
Друзів і Знайомих прошу помолитися за нього в цей день.
ДРУЖИНА

У ФІНКСІ В ПІДМІСЬКІЙ ЛІТНІСЬКОВІЙ ДІЛЬНИЦІ

Около 1,800 родин закупили парцели вартості понад 3,000,000 доларів. Багато із них відмовилися продати ці парцели за підвищену ціну за купу.

Arizona Investment & Realty Corporation
c/o W. J. KOWAL
3118 E. Bell Road R. R. # 2 Box 735, PHOENIX, Arizona
We are booming and growing with Arizona.
Thanks to our many clients and friends.
Due to our business expansion we are located in our new offices at 3118 East Bell Road.
For our opening we are offering the following:
160 Acres — \$ 95,000 per acre — 7 miles West of Buckeye
160 Acres — 125,000 per acre — 5 m. W. of Buckeye (With Well)
10 Acres — 149,500 per acre — West of Buckeye
10 Acres — 445,000 per acre — Mouser Valley
5 Acres — 695,000 per acre — Cave Creek
5 Acres — 795,000 per acre — Pinnacle Peak
New Homes ranging from \$6,700.00 \$300,000 down, 6% on unpaid balance.
Our branch office in Michigan:
743 N. Melborn
Attention: Peter E. YOUNG, Manager
Your Paradise Valley Broker in Phoenix, Arizona.
Telephone: WI 3-5362 WH 5-6974
W. Dearborn 7, Michigan

3 наших буднів

ВІТАМІНИ НА ІМПРЕЗИ

Недавно на одній слов'янській радіопрограмі дотепний заповідь програв таку рекламу:

„Пані і панове, наближається пора академії, концертів, весіль та інших імпрез. Щоб усе це подолати і не впасти з нервами, раджу вам зажити значені вітаміни, які ми тут продаємо, по доларові за коробку!“

Ідея — перша класа і на гасі, і може справді знати застосування серед широкого загалу, дарма що не в кожному випадку з одним успіхом. Добра річ зажити вітаміни, наприклад, перед головною м'ясофестивалю, чи перед весіллям, але й навіть ціла робота вітамінів не дасть сил бідному газетареві обізнати в гасі „вікенді“ всі наші імпрези!

Ну, беріть, для прикладу, цей „вікенді“, що приблизно жається: як ти даси йому раду? Поминаючи різні пісники й святкові негенери картонні, перед нами такі три важливі підпринстві: у Філадельфії — Загальні Збори ЗУАДК-у, на Союзівці — Осінній Фестивалі, вибори місць Союзівки, а в Нью-Йорку гостює Ансамбль Акторів Легкого Жанру, що покаже нам дуже файну ревію зі сценками, піснями й монологами під назвою „Колись і тепер“.

І що ж ви тепер відісте? Розірається натроє, чи як? Як би воно не було, а на Збори нашого „Зуаду“ поїхати треба. Період тей установою я маю великий довг відносності, бо вона привезла мене на цю вільну землю. Маю ще інший довг, досі не сплачений, — 25 доларів за кошти транспорту. Хог, фактично, я не маю би за що платити, бо ж мені не дали ступити

Кожний свідомий українців та кожний свідомий українець повинні стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити ряди ідейних українських працівників.

ЖЕНЬ — ШЕНЬ
—
КОРОЛІВСЬКОЮ ГАЛАРЕТОЮ
(ROYAL JELLY)
НІКОЛИ НЕ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ ЧУДА ПРИРОДИ!
Ваше ціле життя може змінитися, коли зі здивуванням відкриває, що славні лікарі і науковці заявляють:

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ЧАС ЖИТТЯ... ВІДМОЛОДУЄТЬСЯ АКТИВНІСТЬ ЗАЛОЗ... РОЗВИВАЮТЬСЯ ДУХОВІ ЗДІВНОСТІ... ЗНИКАЄ ХРОНІЧНА ВТОМА... ВІДНОВЛЮЮТЬСЯ МОЛОДІСЬ ПОЧУВАННЯ І ЕНЕРГІЯ... ЗРОСТАЄ ПІДНЕСЛЕ САМОПОВІДЬ...
GENSUNG ROOT таблетки, брані в комбінації з ROYAL JELLY дуже популярні в Європі.
ГЕНУІНІ GENSUNG ROOT знаходяться зрозуміння в Азії надіслати за своїм примітним.
Китайці, які можуть собі дозволити на GENSUNG, заживають його після 40-го року життя, щоб продовжити свою вітальну силу, щоб довше жити і краще почувати.
GENSUNG Capsules ROYAL JELLY 50 мг. пігулки
30-денний запас \$ 9.75 30-денний запас \$ 3.45
90-денний запас 27.50 90-денний запас 8.85
GENSUNG Whole Gensung 9.75 50 мг. прийнята денна доза
Комбінація таблеток GENSUNG і ROYAL JELLY
Royal Jelly пігулки — 30-денний запас (разом обидва)
GENSUNG Gensung пігулки — 30-денний запас (тільки) \$12.50
Royal Jelly пігулки — 90-денний запас (разом обидва)
GENSUNG Gensung пігулки — 90-денний запас (тільки) \$24.75
ЗАВЕРШЕННЯ: замовте зараз сьогодні в найбільшій Українській крамниці зел UKRAINIAN HERB CO. в Америці. Сотні імпортованих і тутешніх зел на складі — на різні недуги.

WORLD HERB CO., Dept. S
459 — 18th Avenue NEWARK 3, New Jersey

СПЕЦІАЛЬНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Для вигоди наших клієнтів в околиці ПІТТСБУРґУ, Па.
ми відкрили ОФІСНУ Бюро Відділу при
346 — 3rd Avenue PITTSBURG 22, Pa.
Telephone: GRant 1-3712
Тепер не потрібно вже більше висилати пакунки до нашого Головного Бюро у Філадельфії. Тепер мешканці ПІТТСБУРґУ і околиці можуть вислати свої дарунки-пакунки до всіх частин Європи й Азії.
ПРЯМО ЧЕРЕЗ ФІРМУ, ОФІСНУ АВТОРИЗОВАНУ ІНТЕРНІСТОМ В МОСКВІ.
Тепер Ви маєте нагоду вислати пакунки через фірму, з 25-річним досвідом в бізнесі.

ПАКУНКИ - ДАРУНКИ
до всіх частин Європи й Азії
ОПЛАЧЕНЕ ТУТ МИТО — ПОВНА ГАРАНТІЯ
ДОСВІДЧЕНІЙ ПЕРСОНАЛ — КВРА ДОСТАВА
ГАРАНТІЯ ПОСВІДКИ ВІДБОРУ.
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
346 — 3rd Avenue PITTSBURG 22, Pa.
Telephone: GRant 1-3712

Увага! ШИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!
В СУБОТУ, 4-го ЖОВТНЯ 1958 р.
в АУДИТОРІІ св. о. МІКОЛАЯ
о год. 8-й вечора
— відбудеться —
ВЕЧІР
ТАНКУ І ГУМОРУ
Виступають: РОМА ПРИМА
МІКОЛА ПОНЕДІЛОК
При фортепіані: ІВАННА ПРИМА
ПОДРОБНІ В АФІШАХ.

Д-р ЯРОСЛАВ К. РОЖАНОВСЬКИЙ
повідомляє про
—> **ВІДКРИТТЯ** <—
ЛІКАРСЬКО-ДЕНТИСТИЧНОЇ
КАНЦЕЛЯРІЇ
при
780 Centre Street Boston-Jamaica Plain, Mass.
Tel.: JA 4-7654

Українська Студентська Громада в Нью-Йорку
— влаштовує —
в суботу, 4-го жовтня 1958 р.
Год. 8:30 вечора
в залі **УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ**
140-42 — 2-га Евено — в Нью-Йорку.
—> Оркестра Зенона Савчука („АМОР“) <—
—> Вступ — \$2.00 —> Зал охолоджена
—> Стрій довільний —> Несподіванки
ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА КАТЕДРУ УКРАЇНОЗНАВСТВА.

ВЖЕ ПОЯВИВСЯ ДРУКОМ
У ВИДАННІ „СВОБОДИ“
новий збірник українських пісень для фортепіану
ІГОРА СОНЕВІЦЬКОГО
„ЛІТО“
Обкладинка роботи мистця Володимира Сиченського.
• Мінюатура на темі народних та пластових пісень. •
Ціна \$1.50.
Замовляти у В-рі „Свободи“:
81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

BARCA COMPANY
48 E. 7th St.
New York City
Tel.: GR 3-3550
20% ЗНИЖКИ
(за зворотом цього відтинка)

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

UNITED
хоче Вас побачити
Домашня праця для кухарок,
покойов, господинь.
Можуть бути подружжя.
UNITED EMPLOYMENT AGENCY
5 E. 59th Street — NYC
PL 5-6700

ПІДІЙТЕ У ЛЕГКІЙ СПОСІБ:
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕРПРОЛ СЕВІНГІС!

RESTAURANT

GRIPSHOLM RESTAURANT
324 East 57th Street, N. Y.
Найбільше шведське
SMORGASBORD
Перекуси — Коктейлі — Обіди
Відкрито: кожного дня.

MISCELLANEOUS

КУХОННІ КОМПЛЕТИ
Перемодування — Покрівання — Верхні столи — Стільці до барів.
Найкращі фабричні ціни.
VICTORY DINETTE CENTER
Cor. Victory Blvd. & Montgomery Ave.
St. George, Staten Island, N. Y.
GI 1-1376

На чекайте аж Вам забраніть!
Зробіть запас вже тепер на
недільно. Доставляємо даром!
Hempstead 1 Оксфорд
Телеф. IVanhoe 3-1888
WALTER PODBIELSKI LIQUOR STORE
Всі популярні марки. Загра-
ниці і домашні лікери, вина.
141 Westbury Blvd.
Hempstead, L. I.

FIORÉ'S — свіжо видобуте
з козальні „Синє вугілля”.
Найбільший вугільний склад в мі-
сті. Одна величина — докладно
вміє. Далі до нього тривале те-
пло. На багатий забезпечений
бюджетний план.
FIORÉ BROS., 40 La Salle St.
Staten Island 3, N. Y.
Gibraltar 2-5900

ГРИБИ
Імпортовані
з ПОЛЬНИ І РОСН.
Різні — Цілі — В частинках
Приступні ціни.
KIRSH MUSHROOM
108 Rivington St., NYC.
Tel.: GR 3-5393

ТЕПЕР МОЖНА ОДЕРЖАТИ
в ЗДА
MORFOSA BEAUTY CREAM
"GUARDIAN OF BEAUTY"
проти шкідливих плям, прищів,
всескоп і інших небажаних
шкідливих.

Уживати на ніч, щоб збудитися
в повній красі.
Виснажливі жінки завжди
MORFOSA.
Слово
2 oz — \$1.50

MORFOSA BEAUTY LOTION
Новий алкохолний "make-up" на
дню.

Виставити тільки кілька кра-
пель, легко витирати на обличчя.
Робить шкіру делікатною і по-
вною красю. С в чотирьох відті-
нях: natural, brunette, white and
rachelle.

4 oz пляшка — \$1.50
ЗАМОВЛЮЙТЕ СЬОГОДНІ:
THE NEWCASTLE LABORATORIES
Box 592
Toronto, Ontario, Canada.
or
239 Dufferin Ave.
Winnipeg 4, Man., Canada

PIONEER RUBBER ENGRAVING CO., INC.
HENRYK OLSZAKI
Освітлює Вас
якщо Вам
потрібно

• ВИСІЛКА
• РЕЛІЄВИ
• ДИПЛОМИ
• КЛЮЧІ
• МАТЕРІАЛИ
• ВІДПОВІДІ
• ВИЗНАЧКИ
• ПЕЧАТКИ
• ФОТОГРАФІЇ

ALCONWOOD 5-8575 • 21 E. 17th ST., N.Y. 3

Спеціальні ціни для
читачів „Свободи”.

REAL ESTATE

EAST BRUNSWICK, N. J.
CEDAR KNOLLS
RIVA Ave. FARRINGTON LAKE
Виникли купити; тільки в обме-
жений час; (4) чудові площі в
тіні дерев. Продається по
надзвичайним цінам.
ГАЗ — ВОДА — ВИГОДИ
W. J. Connolly
Talbot 1-9150

Читайте щоденник „Свободи”

MISCELLANEOUS

ПЕЧАТКИ
різного роду
в різних мовах
— вробляє —
Roman IVANUSKYJ
1726 Park View Ave.
Bronx 61, N. Y.

Телефонувати:
вдень — GR 7-0729
пізно ввечері — SY 2-9437

Замовляти:
„АРКА”, „СУРМА”
або на поштову адресу.

ПЕЧАТКА: 3 ліній у двох
іншач — \$1.60
ВИСЛАСМО ПОШТОЮ.

СПЕЦІАЛЬНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ
Балтійські переселенці із ЗДА і Канади висилають
від років ПАКУНКИ-ДАРУНКИ, з оплаченим тут
митом для своїх кривих, в краю, прямо
з ЛОНДОНУ, Англія — через свою власну,
дуже дешеву висилкову агенцію.
Ця фірма погодилася тепер ВИСИЛАТИ ПАКУНКИ та-
кож до Рідних у Вашому краю і тому сердечно запрошу-
ється Вас писати по ближчій інформації до:

VANE GIFT PARCEL SERVICE
(DEPT. SV)
55, Hans Rd. — LONDON, S. W. 3, — England

ЛІКИ — до всіх країв Європи
— висилася —

Українська Професійна Аптека
оплачуючи всі кошти пересилки на місце.
Бласник: мгр. МОДЕСТ АРТИМІВ, дил. аптекар.
Пересилаєть на рецепти, як листи, або Ваші побажан-
ня, яких ліків Вам потрібно; рецепти ми виконуємо самі, сум-
лінно, по мінімальним цінам, долаючи до всіх ліків вка-
зівки, як їх слід уживати, дози і т. д. — в українській мові.
Всі швайцарські та німецькі ліки, яких не можна зовсім
набути в Америці, висилаємо через аптеку в Бонні, Німеч-
чина. Висилаєть Вашим Рідним тільки оригінальні ліки. Не
висилаєть ПІДМНОК (ерзації), бо ті, звичайно, не по-
можуть, а то ще й можуть пошкодити хворим.
Приймаємо виконання всієї можливої рецептури євр.
і амер. шкіл. На складі маємо також п'янки, баньки, євр.
термометри, нім. лікувальні зела д-ра Мадеса проти всіх
недуг та новий чудовий німецький лік на нагнітис.
Швидка доставка лікувальною поштою гарантована.
Адреса аптеки:
FISHER'S PHARMACY
4438 Germantown Ave., Philadelphia 44, Pa.
Tel.: GL 5-2401
АПТЕКА ВІДКРИТА: в будні — 9:30 рані — 10 вечора;
в неділі — Аптека зачинена цілий день.
Коли Аптека зачинена, рецепти замовляти телефонічно.

ПАКУНКИ
ДО ВСІХ
КРАЇН
ЄВРОПИ

ОБУВ'Я
ОДЯГ
МАТЕРІАЛИ
ХАРЧІ
І ІНШІ
ТОВАРИ

ЯКЩО ВИСИЛАЄТЬСЯ З ЛОНДОНУ,
ПОСІЛКА БУДЕ ДОСТАВЛЕНА СКОРІШЕ І ПЕВНО.
ГАРАНТУЄМО ДОСТАВУ, АБО ЗВОРОТ ГРОШЕЙ.
ПІШІТЬ ЗАРАЗ ПО ЦІННИКИ.
Митні оплати платимо в Лондоні. Ваші приятелі чи Рідні
в Європі не будуть обтяжені жадними доплатами. Мито і
кошти пересилки включені в ціну нашого експорту.
Пішіть по-українськи по наш повний каталог.

Lampert & Polimex Co.
47 Harrington Road, LONDON S. W. 7, England

ПАЧКИ до всіх країв Європи
без МИТА...

ВИСИЛАСМО — ХАРЧІ, ОДЯГ, ВЗУТТЯ, МАШИНИ,
АККОРЕОНИ і багато інших речей.
НАЙНОВІШІ ЛІКИ
Найнижчі ціни. — На багатий висиласмо каталог.
Також ПЕРЕСИЛАСМО ГРОШІ.
S. DZIAKIEWICZ AGENCY
860 So. Broad Street TRENTON 10, N. J.
Телеф.: EX 4-9559
Бюро відкрито ЩОДЕННО — до год. 7-01 веч.
в СУБОТУ — до год. 3-01 по пол.

PARCEL & TRADING CO.
80 East 7th Street
NEW YORK CITY 3, N. Y.
Tel.: ORegon 4-3936

ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країв Європи
ФАХОВО — СОЛІДНО — СКОРО.
ВИСИЛКУ І МИТО ПЛАТИТЬСЯ ТУТ.
Легуєською поштою до 8-10 днів.
Масло на складі ГУРТОМ І ДЕТАЛІЧНО такі товари:
ШКІРУ м'яку і тверду — ХУСТКИ швайцарські, японські,
американські та інші. — МАТЕРІАЛИ воєнні імпор-
товані і місцеві — ПОЛОТНА — ВСІННІ — ОКСАМІТИ
СТРУКЦИ та ін. — МАШИНИКИ до стрижня — БРИТ-
ВИ та НОЖИЦІ — також імітаційні ДІАМАНТИ до рі-
зання скла у великому виборі.
— ЦІНИ НИЗЬКІ —
Крамниця відкрита:
ЩОДЕННО — від 9-01 рані до 8-01 вечора,
у НЕДІЛЮ — від 9-01 рані до 4-01 по пол.

Спорт

ЦЕ МИ МОЖЕМО
(До закупу спортивного
майдану УСК-у
в Нью Йорку)

Великий філософ 17-го століття, француз Ніколас Мальбранш, висловив був мудрість: „Де нічого не можеш, туди не скеровуй своїх бажань”. І сьогодні є багато речей, в яких ми „нічого не можемо”: почавши від найменших, а скінчивши на справах світового масштабу. Рівночасно з багатьма речей, що їх доля чи неволя, успіх чи неуспіх, залежить виключно від нас. В цих справах „ми можемо”.

І тих 36 членів Українського Спортивного Клубу в Нью Йорку, що прийшли на сходи, які в справі закупу спортивного майдану для української молоді метрополітального Нью Йорку, в суботу 13 вересня ц. р., саме мали те останнє на думці, коли виявили належне зрозуміння справи придбання площі та сказали своє „ми можемо”, зложивши за-купівний шевр, або декларували суму \$3,000. Ось і їхні прізвища: Григорів М. — \$100, Дячизин М. — 100, Качмарський С. — 200, Ховалко М. 100, Кудрик О. — 150, Голука С. — 100, Підгорецький Р. — 100, Зазулькевич В. — 100, Врублевський І. — 100, К. В. — 100, Куровицький Е. і Бачинський Ю. — 400, Литвин П. — 100, Ференц П. — 100, Срант В. — 200, Мундзак Ф. — 100, Лисняк С. — 100, Маслій І. — 75, Кульба О. — 100, Горячий Д. — 100, Са-вицький А. — 100, Шпериаль А. — 100, Медянка А. — 100, Черник М. — 75, Попович П. — 75, Шот П. — 75, Крушчак М. — 75, Лев М. — 50, Волошин І. — 20.

Цих 36 членів являють собою всього одну восьму членства УСК-у. Щоб дати змогу решті членам, активним і не-активним, включитися у спон-сання діло придбання спортивного майдану для молоді Нью Йорку, Управа УСК-у скли-кає на суботу, 27-го вересня ц. р. наступні сходи членів. Сходина відбудеться в домі-ції УСК-у о год. 7-й вечора. Ширше громадство Метро-поліс є ширко запрошене до участі.

Остаточне підписання кон-тракту відбудеться в половині

ВПЕВНІТЬСЯ,
що Ваша
ДАРУНОК-ПОСІЛКА
до КРАЮ є
100% забезпечена

Коли висилася свій пакунок впевніться, що висилася його через авторизовану фірму і ви-магаєть доказу забезпе-чення.
Це є у Вашому найліп-шому інтересі посилати через відповідальну фір-му, яка є в бізнесі понад 25 років. Ми гордимся нашою вічливою, добро-у, уважною і скорою обслугову.

Зайдіть до одного з наших бюр і жадайте, щоб керівник показав Вам повніснені від-битки нашої забезпеченої поліси „from Door to Door”.

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

Пішіть або телефонуйте за найновішим інформаційним каталогом.

716 Walnut Street
PHILADELPHIA 6, Pa.
Tel.: Walnut 5-3455

1991 Broadway
New York 23, N. Y.
Tel.: LYcum 5-0900

4102 Archer Avenue
Chicago 32, Ill.
Tel.: FRontier 6-6399

1313 Addison Rd.
Cor. Superior Ave.
& E. 71st Street
Cleveland 3, Ohio
Tel.: UTah 1-0807

390 West Broadway.
So. Boston 27, Mass.
Tel.: ANDrew 8-8764

6446 Michigan Ave.
Detroit 10, Michigan
Tel.: Tashmo 5-7566

683 Hudson Ave.
Rochester, N. Y.
Tel.: BAKER 5-5923

263 Market Street
Newark 2, N. J.
Tel.: MARKET 3-1968

346 — 3rd Ave.
Pittsburgh 22, Pa.
Tel.: GRant 1-3712

жовтня ц. р. Зібрану до цьо-
о часу суму доповнить ще
позичка у висоту \$6,000, що
й признала УСК-ові Німець-
ко-Американська Футбольна
Ліга.

Роман Лисняк

УАСТ РОЧЕСТЕР — АВЕРС
СПОРТ КЛЮБ 5:1 (0:0)

Сезон 1958/59 ньюйоркської
стейтової ліги Норт-Вестерн
розпочався 7-го вересня і Ро-
честерці астигли вже закріпи-
ти чотири точки в свою ко-
ристь, вигравши 7-го вересня
проти сиракузьких айршіпів
10:1 і 14-го вересня проти
рочестерських німців 5:1.

Останній вислід м'г бути
кращий, але в першій полови-
ні УАСТівцям не щастило.
Граючи проти сильної оборо-
ни і поміччя як теж проти пре-
красного воротаря німців, я-
кий вилулював всі м'ячі з
стріли наших нападників, ви-
слід до половини залишився
0:0.

Шойно в перших хвиликах
другої половини Д. Тимченко,
переїхавши оборонця німців,
послав м'яч в сітку проти-
ника. І підписав вислід 1:0
в нашу користь. УАСТівці
піднесли на дусі прискорюють
темпо гри і майже що п'ять
хвилин м'яч опиняється в сіт-
ці противника зі стріли Д.
Когута, П. Івасева, Д. Зава-
дівського та І. Гревена.

Німці в останніх хвиликах
гри також здобуваються на
ворота і змагання кінчаються
вислідом 5:1.

Микола Сіна

РАКЕТИ, ЯКІ ПИШАТЬ
ВОРОЖИХ БОМБОВИКІВ
ПІД ЧАС ВСЬОЇ
ПОГОДИ

Вашингтон. — Представни-
ки летунства і фабрики літа-
ків Глоза повідомляють, що
випродувано нові керовані
ракети, які випущені з літа-
ка можуть знищити ворожий
бомбовик при всякій погоді.
Ця ракета може летіти вище,
як ті літаки, які мають побо-
ривати ворожі літаки, і вола
є безпечніша для ворога, як
всі інші, досі відомі керовані
ракети.

Над Японією у минулий
четвер перейшов тайфун з си-
лою 75 миль на годину, зни-
щивши 376 мостів та 353 доми і
потопивши понад 200 малих ко-
рабів і човнів. Покищо підра-
ховано 24 убитих, але про кіль-
кість осіб нема ще ніякої
вісти. С сотні ранених. Мі-
ністри, що агітують, є америка-
нський сержант-летун Арч Мі-
чел з Каліфорнії. Тайфун за-
хопив обшир шириною у 300
миль.

Іван ВУЙКІВ

Знає
УКРАЇНСЬКА
ФУТРИНА ФІРМА
виконує на замовлення
НОВІ ФУТРА
і перемодує прохідні
футра по найновішим
фасонах.
Приймає футра на
ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE.
Відбір і доставка на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: Spring 7-8710

Пішіть вислати Рідним і Дружам ПОСІЛКИ-ДАРУНКИ

Найбільш відповідальна фірма ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країв Європи і других

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(LICENSED BY U.S.S.R.)
BROOKLYN, 1530 Bedford Ave., (cor. Lincoln Place.) Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272
NEWARK, N. J. — 312-14 Market St., Newark, N. J. — Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681
Відкрито в НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.

Посилати можна ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ (матеріали, одяг, харчові продукти, ліки,
машини до шиття, аккордеони і т. п.). Доставка пачок гарантована, підпис відборця.
Всі видатки і мито оплачуються у бюрох фірми. Кожна посилка забезпечена.
Для вигоди клієнтів при бюрох нашої фірми є великий і різномірний вибір
товарів найліпшої якості по уміркованих цінах.

Фірма відкрита: ЩОДЕННО, включноч НЕДІЛІ від 9-01 рані до 6-01 веч.,
в СУБОТУ: від 9-01 рані до 4-01 по пол.

Бюро в НЬО ЙОРКУ при 2-й Еве. відкрите кожної суботи і неділі: 9 рані до 4 п. п.
Бюро в НЬОАРКУ відкрите теж в НЕДІЛІ — від 9-01 рані до 6-01 по пол.

НАШІ ВІДІЛИ:

11601 Jos. Campau Avenue,
DETROIT 12, Mich.
TOWnsend 8-0298

832 N. 7th Street,
PHILADELPHIA 23, Pa.
WAlnut 3-1747

121 S. Vermont Street
LOS ANGELES, Calif.
DUnkirk 5-6550

1241 Ashland Avenue,
CHICAGO 23, Ill.
HUMbold 6-2818

ЗВИЛЬШЕНІ ДИВІДЕНДИ!

31% річно
кредитоване,
або платве
2 рази в рік.

ПОЧАВШИ 1-го СІЧНЯ 1958 р.

- Ощадності, забезпечені до \$10,000.
- Гроші, одержані до 15-го вересня, будуть процентувати нові дивіденди, від 1-го вересня.
- Радо приймаємо нові кошти, від \$1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (бл. MAIN) PATERSON, N. J.
Відкрито ЩОДЕННО — від 9-01 рані до 3-01 по полудні
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-01 до 8-01 вечора

ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗНЯНІ ОЩАДНОСТІ — ВАКАЦІНІ — ГІПО-
ТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОДПІСНЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ
ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕК-
ТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ.

ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країв Європи й других
Користуйтеся послугами ВІДПОВІДАЛЬНОЇ, ВІЧЛИВОЇ І СКОРОЇ ФІРМИ
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
(Licensed by the U.S.S.R.)
135 West 14th St. — NEW YORK 11, N. Y. — Tel.: CHelsea 3-2583
НАШІ ВІДІЛИ:

39 Raymond Plaza W. NEWARK, N. J. Tel.: MAket 2-2877	132 Franklin Ave. HARTFORD, Conn. Tel.: CHapel 6-4724	141 Second Ave. N. Y. C. Tel.: CHelsea 3-2583	332 Fillmore Ave. BUFFALO 6, N. Y. Tel.: MOhawk 2674
900 Literary Rd. CLEVELAND 13, O. Tel.: TOWER 1-1461	11339 Ins. Campau DETROIT 12, Mich. Tel.: TOWNsend 9-3980	632 W. Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. Tel.: WAlnut 5-8878	308 W. Fourth St. BOSTON 27, Mass. Tel.: ANDrew 8-5040

По всі запити, що відносяться до висилки пакунків Вашим Рідним і Дружам,
звертайтеся до наших досвідчених, вичлілних і уважливих керівників, які радо
дадуть Вам всі необхідні інформації.
Наша велика фірма користується довір'ям тисяч задоволених клієнтів, га-
рантує на 100% доставку кожної посилки.
Кожну посилку висилається на протязі 48 годин і приходить на місце
призначення через 6-7 тижнів (легуюською поштою через 7-12 днів).
В крамницях вибір першокласних харчових продуктів, мануфактурних ви-
робів, шпир, хусток на голову, взуття, годинників і т. п., по дуже низьким цінам.
Затямте, що ми є спеціалісти у всьому, що відноситься до висилки пакунків.

Купуйте і підприємства, що оголошуються у „СВОБОДІ”.

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
1991 BROADWAY NEW YORK 23, N. Y.
Telephone: LYcum 5-0900
Licensed by Intourist — ПОНАД 25 РОКІВ.

ДАРУНКИ ПАЧКИ
З ОПЛАЧЕНИМ ТУТ МИТОМ.

ПАЧКИ ДАРУНКИ, одержані поштою, полаго-
джуються і відсилається ТОГО САМОГО ДНЯ.
Завдячуючи нашому досвідченому персоналові,
клієнти, які приносять свої пакунки до нашого
бюра, будуть полагожені в КІЛЬКОХ ХВИЛІН
і не будуть чекати, без уваги на кількість клієнтів
або пакунків. Це запевняє Вас, що Ваші Рідні
одержать Ваші дарунки без непотрібного опі-
нення.

Дайте нам нагоду переконатися Вас у нашій
СКОРОСТІ, СПРАВНОСТІ, ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
і особливую увагою для кожного, зокрема.

Запрошуємо сердечно відвідати нас
від ПОНЕДІЛКА до П'ЯТНИЦІ, — в год. 9-5,
в СУБОТУ — від 9-4 (в неділі — закрито),
та оглянути нашу працю, без якого-небудь
зобов'язання.

ГОВОРІМО ПО-УКРАЇНСЬКИ
МИ НЕ ТІЛЬКИ ОБЩОЄМО — МИ ВИКОНУЄМО!
ПАЧКИ ВИСИЛАСЬЩОДЕННО.

Вступайте в глени Українського Народного Союзу!

Пішіть вислати Рідним і Дружам ПОСІЛКИ-ДАРУНКИ

Найбільш відповідальна фірма ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країв Європи і других

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(LICENSED BY U.S.S.R.)
BROOKLYN, 1530 Bedford Ave., (cor. Lincoln Place.) Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272
NEWARK, N. J. — 312-14 Market St., Newark, N. J. — Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681
Відкрито в НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.

Посилати можна ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ (матеріали, одяг, харчові продукти, ліки,
машини до шиття, аккордеони і т. п.). Доставка пачок гарантована, підпис відборця.
Всі видатки і мито оплачуються у бюрох фірми. Кожна посилка забезпечена.
Для вигоди клієнтів при бюрох нашої фірми є великий і різномірний вибір
товарів найліпшої якості по уміркованих цінах.

Фірма відкрита: ЩОДЕННО, включноч НЕДІЛІ від 9-01 рані до 6-01 веч.,
в СУБОТУ: від 9-01 рані до 4-01 по пол.

Бюро в НЬО ЙОРКУ при 2-й Еве. відкрите кожної суботи і неділі: 9 рані до 4 п. п.
Бюро в НЬОАРКУ відкрите теж в НЕДІЛІ — від 9-01 рані до 6-01 по пол.

НАШІ ВІДІЛИ:

11601 Jos. Campau Avenue,
DETROIT 12, Mich.
TOWnsend 8-0298

832 N. 7th Street,
PHILADELPHIA 23, Pa.
WAlnut 3-1747

121 S. Vermont Street
LOS ANGELES, Calif.
DUnkirk 5-6550

1241 Ashland Avenue,
CHICAGO 23, Ill.
HUMbold 6-2818

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контролює температуру.
Модерна каляція до ужитку
даром.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ІВАН КОВАЛЬЧИН
FUNERAL HOME
COMPLETELY
AIR CONDITIONED
ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОХОРО-
НАМИ В СЕНТІ
NEW JERSEY
Ціни прегусті для всіх.
Обслуґа чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині
клієнто як в день так
і в ночі:

JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131